Lieta Nr.128059306
143/AA43-1132-07/15

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2007.gada 14.septembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Birzgalis,
tiesneši U.Bērziņš un L.Slica

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par *A.Z.*, personas kods */dzēsts personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15]panta ceturtās daļas sakarā ar *A.Z.* apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2006.gada 31.oktobra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 26.oktobrī Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes 2.bataljona jaunākais inspektors sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA 105489 par to, ka *A.Z.* 2006.gada 26.oktobrī plkst.20.10 vadīja automašīnu „Seat Toledo" ar valsts reģistrācijas numuru */dzēsts valsts reģistrācijas numurs/* Rīgā pa Kleistu ielu no Kurzemes prospekta puses Buļļu ielas virzienā, atrodoties alkoholisko dzērienu ietekmē ar alkohola koncentrāciju asinīs 2,25 promiles.

Protokolā norādīts, ka *A.Z.* izdarījis pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[15]panta ceturtajā daļā.

[2] Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2006.gada 31.oktobra lēmumu (turpmāk – Lēmums) nolemts *A.Z.* atzīt par vainīgu LAPK 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un piemērot viņam administratīvo arestu uz 15 (piecpadsmit) diennaktīm, uzlikt naudas sodu Ls 500 (pieci simti) apmērā un atņemt transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 (diviem) gadiem.

Lēmumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] Tiesnese atzīst, ka *A.Z.* vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta ar lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā.

[2.2] Uzliekot sodu, tiesnese ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Apstākļus, kas mīkstina atbildību par administratīvo pārkāpumu, tiesnese nekonstatē.

Par apstākļiem, kas pastiprina atbildību par administratīvo pārkāpumu, tiesnese atzīst to, ka pārkāpums izdarīts dienas laikā, pilsētas teritorijā, kur ir palielināta satiksmes intensitāte, iedzīvotāju skaits un līdz ar to pārkāpums radīja lielāku sabiedrības apdraudējumu, kā arī to, ka pārkāpējs jau ir sodīts par pārkāpumiem ceļu satiksmē.

[2.3] Nosakot sodu, tiesnese atzīst, ka administratīvā soda mērķi – audzināt personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai pārkāpējs neizdarītu jaunus pārkāpumus, var panākt, piemērojot administratīvo arestu, uzliekot naudas sodu un atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības.

[3] Par Lēmumu 2006.gada 14.novembrī *A.Z.* Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā iesniedza apelācijas sūdzību.

Sūdzībā norādīts turpmāk minētais.

[3.1] 2006.gada 26.oktobrī *A.Z.* metināšanas darbu izpildes laikā saindējās ar cinka tvaikiem. *A.Z.* paaugstinājās temperatūra līdz apmēram 40°. Tā kā agrāk viņam bijušas tāda veida saindēšanās, divas no kurām viņu novedušas slimnīcā, viņš nolēma izmēģināt zināmu paņēmienu, tas ir, izdzert 100-200 gramus konjaka. Pēc tam *A.Z.* jutās apmierinoši, bet viņam vajadzēja novietot automašīnu maksas stāvvietā. Viņš izanalizēja ceļa apstākļus, līdz autostāvvietai attālums bija ap 200 metriem, šajā laikā šajā ceļa posmā nemaz nebija satiksmes, tāpēc *A.Z.* nolēma, ka tas būs droši. Vēl jo vairāk, mašīnā atradās instrumenti vairāk nekā Ls 1000 vērtībā. Un viņam steidzami vajadzēja saņemt medicīnisko palīdzību. Saskaņā ar LAPK 33.pantu ceļa apstākļi, tādi kā satiksmes intensitāte un satiksmes laiks, neattaisno pārkāpumu, bet var ietekmēt tiesas lēmumu.

[3.2] *A.Z.* atzīst sevi par vainīgu un apzinās, ka pat ideālos apstākļos, vadot automašīnu, viņš varēja izraisīt ceļu satiksmes negadījumu, bet alkohols palielina šādu iespēju. Izskatot viņa sūdzību attiecībā uz administratīvo arestu, *A.Z.* lūdz ņemt vērā LAPK 31.pantu, kurš nosaka, ka administratīvo arestu nevar piemērot personai, kura ir vienīgais aizbildnis bērnam, kas nav sasniedzis divpadsmit gadu vecumu. *A.Z.* šobrīd jārūpējas par sievu, kura nestrādā, jo atrodas dekrēta atvaļinājumā, un 8 mēnešus vecu bērnu.

[4] Uz tiesas sēdi *A.Z.* nav ieradies. Par tiesas sēdi viņam paziņots likumā noteiktajā kārtībā. Tā kā nav konstatējami Administratīvā procesa likuma 268. un 269.pantā minētie apstākļi, kas būtu pamats lietas

izskatīšanas atlikšanai, Administratīvā apgabaltiesa nolēma lietu izskatīt bez *A.Z.* klātbūtnes.

Motīvu daļa

[5] Pārbaudījusi lietas materiālus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka *A.Z.* apelācijas sūdzība ir apmierināma daļā.

[6] Saskaņā ar LAPK 149.[15]panta ceturto daļu par transportlīdzekļa vadīšanu (..), ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles, (..) transportlīdzekļa vadītājam piemēro administratīvo arestu no desmit līdz piecpadsmit diennaktīm, uzliek naudas sodu piecsimt latu apmērā un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz diviem gadiem.

[7] LAPK 243.pantā noteikts, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

Savukārt LAPK 244.pants paredz, ka institūcija (amatpersona) pierādījumus novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, pēc likuma un tiesiskās apziņas.

[8] *A.Z.* neapstrīd faktu, ka 2006.gada 26.oktobrī plkst.20.10 vadīja automašīnu „Seat Toledo" ar valsts reģistrācijas numuru */dzēsts valsts reģistrācijas numurs/* Rīgā pa Kleistu ielu no Kurzemes prospekta puses Buļļu ielas virzienā, atrodoties alkoholisko dzērienu ietekmē ar alkohola koncentrāciju asinīs 2,25 promiles.

No medicīniskās pārbaudes protokola Nr.5013 alkohola ietekmes noteikšanai *(lietas lapa 7)* redzams, ka *A.Z.* 2006.gada 26.oktobrī veikta asins pārbaude, izmantojot gāzes hromatogrāfijas metodi, kurā konstatēts, ka alkohola koncentrācija viņa asinīs ir 2,25 promiles.

Lietā ir strīds par to, vai *A.Z.* ir pamatoti piemērots sods – administratīvais arests.

[9] Saskaņā ar LAPK 31.panta otro daļu administratīvo arestu nevar piemērot personai, kura nav sasniegusi astoņpadsmit gadu vecumu, pirmās vai otrās grupas invalīdam, grūtniecei, kā arī personai, kura ir vienīgais aizbildnis bērnam, kas nav sasniedzis divpadsmit gadu vecumu.

No minētās tiesību normas secināms, ka administratīvais arests nav piemērojams personai (neatkarīgi no dzimuma), ja tai ir bērni, kas nav sasnieguši divpadsmit gadu vecumu, un ja tā ir vienīgais šo bērnu aizbildnis.

Administratīvās apgabaltiesas ieskatā likumdevēja mērķis, ietverot LAPK 31.panta otrajā daļā tieši šādu normu, ir bijis pasargāt mazgadīgus bērnus no gadījumiem, kad tie paliek pavisam bez aizbildņu (vecāku) aizgādības.

[10] Saskaņā ar Civillikuma 223.pantu tēvs un māte uz aizgādības tiesību pamata ir sava nepilngadīgā bērna dabiskie aizbildņi.

No minētās tiesību normas secināms, ka aizgādību ģimenē realizē abi bērna vecāki, kamēr kādam no viņiem šīs tiesības nav atņemtas vai ir izbeigušās.

No lietā esošās dzimšanas apliecības kopijas *(lietas lapa 24)* konstatējams, ka *A.Z.* un *L.F. /dzēsts datums/* ir piedzimis dēls *A.Z.*.

Apgabaltiesa secina, ka lietā nav pierādījumu tam, ka kādam no iepriekš minētā bērna vecākiem būtu atņemtas aizgādības tiesības.

Ievērojot minēto, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka, lai gan *A.Z.* ir bērns, kas nav sasniedzis 12 gadu vecumu, viņš nav vienīgais aizbildnis savam bērnam un viņam var tikt piemērots administratīvais arests.

[11] Izvērtējot *A.Z.* apelācijas sūdzībā minēto argumentu, kādēļ viņam nav piemērojams administratīvais arests, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka šis arguments ir noraidāms kā nepamatots.

Apstāklis, ka *A.Z.* savā ģimenē ir vienīgais naudas pelnītājs, jo sieva atrodas dekrēta atvaļinājumā, Administratīvās apgabaltiesas ieskatā nav atzīstams par tādu, kuru likumdevējs ir paredzējis par iemeslu, lai personu atbrīvotu no administratīvā aresta izciešanas.

[12] Administratīvā apgabaltiesa secina, ka pirmās instances tiesas tiesnese *A.Z.* par administratīvo pārkāpumu uzlikusi maksimālo LAPK 149.^{15}ceturtajā daļā paredzēto administratīvā aresta termiņu.

Saskaņā ar LAPK 32.panta otro daļu, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

LAPK 34.panta otrā daļa nosaka, ka atbildību par administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē pastiprina tādi apstākļi, kas pastiprina konkrētā

pārkāpuma iespējamo apdraudējumu satiksmes drošībai – diennakts laiks, ceļa un laika apstākļi, satiksmes intensitāte vietā, kur izdarīts pārkāpums un citi tamlīdzīgi apstākļi.

Tiesnese Lēmumā norādījusi, ka *A.Z.* pārkāpums izdarīts dienas laikā, pilsētas teritorijā, kur ir palielināta satiksmes intensitāte, iedzīvotāju skaits, un līdz ar to pārkāpums ir radījis lielāku sabiedrības apdraudējumu, kā arī to, ka pārkāpējs jau ir sodīts par pārkāpumiem ceļu satiksmē.

Ņemot vērā, ka *A.Z.* LAPK 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzēto pārkāpumu saskaņā ar lietā esošo administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA 105489 *(lietas lapa 5)* ir izdarījis 2006.gada 26.oktobrī plkst.20.10, Administratīvā apgabaltiesa nepiekrīt pirmās instances tiesas tiesneses viedoklim, ka administratīvais pārkāpums ir noticis dienas laikā, kad protokolā minētajā vietā (Rīgā, Kleistu ielā) ir intensīva satiksme.

Līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas tiesnese, nosakot *A.Z.* sodu daļā par administratīvo arestu, ir kļūdaini novērtējusi lietas faktiskos apstākļus. Tā kā izskatāmajā gadījumā Administratīvā apgabaltiesa nekonstatē atbildību pastiprinošus apstākļus, *A.Z.* uzliktais sods – administratīvais arests – saskaņā ar LAPK 286.[1]panta pirmās daļas 5.punktu ir grozāms.

[13] Ņemot vērā iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka *A.Z.* apelācijas sūdzība ir apmierināma daļā un Lēmums ir grozāms daļā par administratīvo arestu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.[1]panta pirmās daļas 5.punktu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

A.Z. apelācijas sūdzību apmierināt daļā.

Grozīt Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2006.gada 31.oktobra lēmumu daļā par administratīvā aresta piemērošanu *A.Z.* un noteikt, ka *A.Z.* par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu piemērojams administratīvais arests uz 10 (desmit) diennaktīm.

Pārējā daļā Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas tiesneses 2006.gada 31.oktobra lēmumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Birzgalis

Tiesneši U.Bērziņš

L.Slica